

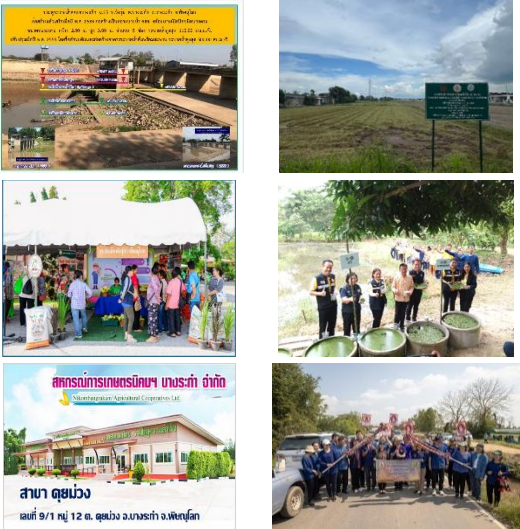
รายละเอียดจุดดูงานของ รมว.กษ. และ รมช.กษ.
ในการตรวจราชการกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1
(จังหวัดพิษณุโลก)

ประเด็น	รายละเอียด
1. กรม/หน่วยงาน/จังหวัดผู้รับผิดชอบ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพิษณุโลก
2. ชื่อจุดดูงาน/ที่ตั้ง	การบูรณาการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประตุระบายน้ำคลองบางแก้ว อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ที่ตั้ง ตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
3. ผู้นำเสนอข้อมูลจุดดูงาน ในวันตรวจราชการ (ชื่อ/ตำแหน่ง/เบอร์โทรศัพท์)	1) นางจรินันท์ วาสุเทพรังสรรค์ เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพิษณุโลก โทร. 081-9536290 2) หน่วยงานบูรณาการในพื้นที่บางระกำโมเดล
4. ประวัติความเป็นมาของจุดดูงานและข้อมูลโดยสังเขป	ประตุระบายน้ำคลองบางแก้ว ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 15 บ้านวังกุ่ม ตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2533 ก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2533 ลักษณะอาคาร เป็นท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ชนิดบานระบายตรง จำนวน 5 บาน ระบายน้ำได้สูงสุด 110 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ต่อมาได้ปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ เมื่อปี พ.ศ. 2554-2555 ระบายน้ำได้สูงสุด 350 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที เป็นประตุระบายน้ำที่สำคัญที่ใช้ในการระบายน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก ซึ่งระบายน้ำมาจากแม่น้ำยมเข้าสู่แม่น้ำยมสายเก่า และผ่านประตุระบายน้ำบางแก้วไปรวมกับแม่น้ำน่านน้ำยมที่อำเภอบางระกำ สามารถบรรเทาปัญหาอุทกภัยในเขต อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย อำเภอพรหมพิราม อำเภอเมืองพิษณุโลก และ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
5. สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	1) บริหารจัดการน้ำ 2) ยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง 3) การจัดการทรัพยากรทางการเกษตร 4) รับมือภัยธรรมชาติ
6. สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภาค	พัฒนาตามแนวคิด “เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน” และโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (Bio - Circular - Green Economy : BCG Model) โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา

ประเด็น	รายละเอียด
	4 ด้านสำคัญ (4C) ได้แก่ Creative Connect Clean และ Care ทั้งนี้ เน้นหนัก Creative พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง โดยการสร้างระบบนิเวศ เมือง และพื้นที่สร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถพัฒนาสู่การเป็นสินค้าและบริการสร้างสรรค์ แนวทางการพัฒนา : 1) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน (1) บริหารจัดการน้ำให้มีความสมดุลทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ (2) ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน (3) เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับภัยพิบัติทางธรรมชาติ 2) พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง โดยส่งเสริมการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมและภูมิปัญญามาปรับใช้ ในกระบวนการผลิตการแปรรูปและการตลาดสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางการเกษตรทั้งระบบ
7. กิจกรรมที่เป็นจุดเด่นของจัดงาน	1) การวางแผนการบริหารจัดการน้ำให้กับเกษตรกรในพื้นที่บางระกำ โมเดล โดยการปรับปฏิทินการเพาะปลูกข้าวนาปี (ตั้งแต่ 1 เมษายน เพื่อให้ทันเก็บเกี่ยวก่อน 15 สิงหาคม) เพื่อให้เกษตรกรสามารถเพาะปลูกข้าวและเก็บเกี่ยวผลผลิตให้แล้วเสร็จก่อนที่ฤดูน้ำหลาก ลดความเสี่ยงนาข้าวเสียหาย ซึ่งหลังจากที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วเสร็จ กรมชลประทาน จะใช้พื้นที่ลุ่มต่ำบางระกำเป็นแก้มลิงธรรมชาติ รองรับปริมาณน้ำหลาก ซึ่งจะช่วยบรรเทาปัญหาอุทกภัย ในเขตจังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย รวมทั้งพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง 2) มีการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมให้กับเกษตรกรในพื้นที่ตามบริบทของพื้นที่ 3) แปลงเรียนรู้การย่อยสลายวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรลดปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตร

ประเด็น	รายละเอียด
8. ความสำเร็จของจุดดูงาน จากการพัฒนา/การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ (จำนวนสมาชิก, รายได้ของสมาชิก, ปริมาณผลผลิต, ปริมาณการส่งออก, คู่ค้า ฯลฯ)	การบูรณาการงานตามภารกิจของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อร่วมกันพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้กับ เกษตรกรในพื้นที่ ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการน้ำ สามารถป้องกันปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ ภาคกลาง และปรับปรุงการเพาะปลูกข้าวนาปีให้เกษตรกรเก็บเกี่ยว ผลผลิตได้ทันเวลาก่อนน้ำท่วม 2) การส่งเสริมเกษตรกรให้มีอาชีพและมีรายได้อย่างต่อเนื่อง ด้านประมง (1) ส่งเสริมการเพาะพันธุ์ร่วมกับการอนุบาลลูกปลา สลิดในบ่อสาธิต เพื่อใช้เป็นพันธุ์ปลาให้กับเกษตรกรในพื้นที่ และส่งเสริม การแปรรูปผลผลิตปลาสดบางระกำ อาทิ ปลาสดแดดเดียว พริกปลา สลิด ซึ่งทำให้เกษตรกรมีรายได้ (2) ปลอ่ยลูกพันธุ์ปลาลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อเพิ่ม ปริมาณปลา ทำให้เกษตรกรมีรายได้จากการจับสัตว์น้ำในช่วงที่ใช้พื้นที่ เป็นพื้นที่หนองน้ำ ด้านปศุสัตว์ เพิ่มคุณภาพของเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (ฟางข้าว) โดยการนำฟางอัดก้อนมาพัฒนาทำเป็นอาหารสัตว์ (ฟางหมัก) และการบริหารจัดการการเลี้ยงสัตว์ในช่วงน้ำท่วม เช่น จัดเตรียม อาหารสัตว์และน้ำสะอาดไว้ให้พร้อมใช้ยามฉุกเฉิน และงดการนำสัตว์ ใหม่ เข้ามาในพื้นที่ ด้านข้าว ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่ บางระกำโมเดล ผ่านโครงการศูนย์ข้าวชุมชน นาแปลงใหญ่ และกลุ่มผู้ผลิต เมล็ดพันธุ์ เพื่อผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ในพื้นที่อำเภอบางระกำ และพื้นที่ใกล้เคียง สถาบันเกษตรกร มีสหกรณ์การเกษตรนิคมฯ บางระกำ จำกัด ที่เป็น จุดรวบรวมผลผลิต จุดรับซื้อสินค้าทางการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุน อุปกรณ์การผลิต การตลาด และเครื่องจักรกลฯ ที่ทันสมัย และเข้าร่วม โครงการภายใต้มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก

ประเด็น	รายละเอียด
	3) ป้องกันและแก้ไขปัญหในพื้นที่ (1) สร้างการรับรู้ ทำความเข้าใจให้กับเกษตรกรในพื้นที่ให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเพาะปลูกข้าวตามรอบเวรการส่งน้ำ (2) บูรณาการหน่วยงาน ประชาสัมพันธ์เชิงรุก สร้างการรับรู้แก่เกษตรกรไม่ให้เผาพื้นที่การเกษตร เพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} (3) การบริหารจัดการรถอัดฟาง โดยใช้ข้อมูลจากการแจ้งขึ้นทะเบียนเพาะปลูกข้าว มาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการรถอัดฟางให้เพียงพอ (4) การใช้จุลินทรีย์ย่อยสลายฟางข้าว ในการย่อยสลายฟางข้าว เพื่อเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการลดต้นทุนในการใส่ปุ๋ย (5) มีแปลงเรียนรู้การย่อยสลายวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อลดปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตร (6) การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง ในฤดูนาปรัง บรรเทาผลกระทบจากภาวะแห้งแล้ง และลดการปลดปล่อยก๊าซมีเทน
9. การสนับสนุน โดย กรม/สำนักงาน จาก กษ. (งบประมาณ/ปัจจัยการผลิต/ฝึกอบรม/การตลาด/ฯลฯ)	-
10. แผนการดำเนินงานในอนาคต	ด้านการบริหารจัดการน้ำ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการน้ำ บูรณาการการบริหารจัดการน้ำเข้ากับการบริหารจัดการทรัพยากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้านปศุสัตว์ ส่งเสริมให้เกิดการผลิตและใช้อาหารสัตว์จากฟางหมักอย่างทั่วถึง ด้านข้าว สร้างเครือข่ายของเกษตรกรในการผลิตและการกระจายเมล็ดพันธุ์ รวมถึงการยกระดับกระบวนการผลิต การแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง บนฐานเทคโนโลยีและนวัตกรรม ขยายผลการใช้หัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายตอซังข้าวของกรมวิชาการเกษตรเพื่อลดการเผาตอซัง

ประเด็น	รายละเอียด
	สถาบันเกษตรกร ปฏิรูปสถาบันเกษตรกรให้เป็นองค์กรที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและชุมชนด้วยวิถีทางสหกรณ์
11. ภาพกิจกรรมประกอบ	

(นางจิรนนท์ วาสุเทพรังสรรค์)

ตำแหน่ง เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพิษณุโลก

โทร. 081-9536290

ลงชื่อ นายณัฐภรณ์ พรหมถาวร ผู้ประสานงาน

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

โทร. 099-5535241